

javaslat a

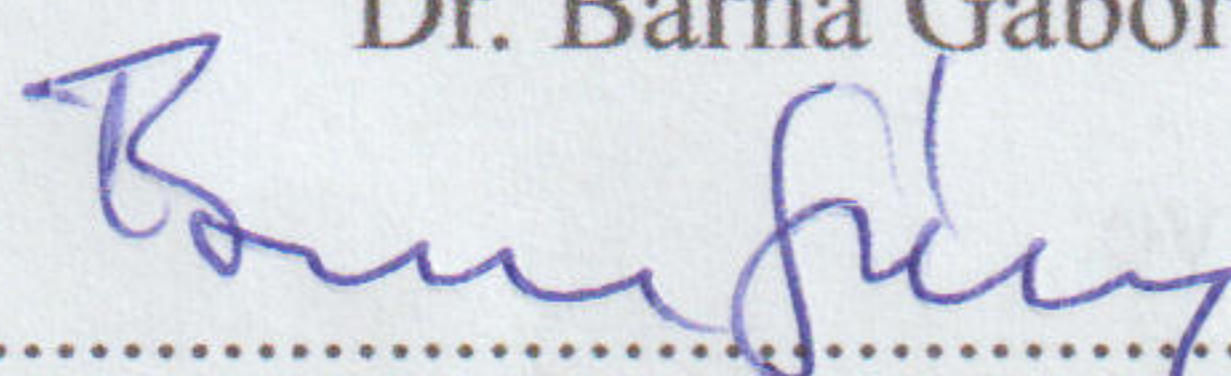
„A kunszentmártoni régi híd”

települési/tájegységi/ágazati¹

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Dr. Barna Gábor (név)

(aláírás)

Kunszentmárton, 2025. október 13. (település, dátum)

(P. H.)

¹ Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Dr. Barna Gábor

Levelezési cím: 5440 Kunszentmárton, Szent Imre herceg u. 17.

Telefonszám: 06-200-9206122

E-mail cím: gaborbarnadr@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

A régi kunszentmártoni közúti híd.

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:²:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☒ X ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

a szakterületi besorolás indokolása:

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- ☐ igen
amely nemzetiség:³

- ☐ nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Kunszentmárton, a Hármas-Körösön átívelő híd.

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☐ <u>települési</u>	☐ tájegységi	☐ ágazati

amely értéktár neve:

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

² Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

³ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

A Tanácsköztársaság Vörös Hadserege és a Tiszántúlra bevonuló román hadsereg közötti csatározásoknak esett áldozatul Kunszentmárton 1806-ban emelt és többször felújított (1834, 1876.) fahídja: 1919. július 20-án, vasárnap délután a románok felgyújtották. Ezt a község még felújította, de 1920. januárjában az erős ár a part mellé sodorta. A helyette épített ún. cérnahidat (úszóhíd) pedig 1922. december 23-án egy jégzajlás elsodorta. A fahidak kora lejárt, már nem feleltek meg az új közlekedési igényeknek. Ezért dr. Haviár Győző mérnök és munkatársai egy vasbeton hidat terveztek Kunszentmártonba. A híd teljes hossza 211 méter. Az építkezést 1923. szeptember 18-án kezdték meg és 1925. szeptember 12-re fejezték be. A kivitelező mérnök Kovács Károly és Dévényi Gusztáv, az „államépítészeti hivatal” megbízott ellenőre Csépay Dezső királyi mérnök volt.

Kunszentmárton részéről a hídépítés ügyét egy ún. hídbizottság tartotta kézben. Ennek tagjai a község tekintélyes polgárai voltak: Bozóky Almos, Cseuz Kálmán, dr. Domján Jenő, Fazekas András, Horváth Gyula, Herceg János, Kuna P. András, Kakuk Matuzsálem, dr. Mezey Lajos, dr. Pótor Sándor, Papp Károly, dr. Turcsányi György, Vértes Emil, Weisz Artúr. A híd elkészülte után a város vendégül látta a hídépítés munkásait: a Siposs-vendéglőben 130 fős vacsorát adott. A városba érkező vármegyei és miniszteriális vendégeket a Körös Szállóban és magánházaknál helyezték el. A híd ünnepélyes átadására és felavatására 1925. szeptember 13-án, szombaton került sor. Az ünnepség 11 órakor szentmisével kezdődött, amelyet Timon Zsigmond apát-plébános celebrált fényes asszisztenciával. Vezetésével körmenet indult a híddhoz, amelyet apát úr felszentelt. A szertartás után Buday Béla kereskedelmi államtitkár nyitotta meg és adta át az új létesítményt a forgalomnak, fenntartásra és megőrzésre pedig Fazekas András főjegyzőnek. Elsőnek gróf Bolza József kocsija gördült át a hídon. Ezt követően pedig a Körös Szálló nagytermében 200 fős bankettet tartottak Szabó Rózsa katolikus nőegyleti, Garay Györgyné református nőegyleti és Weisz Artúrné izraelita nőegyleti elnökök háziasszonyi gondoskodása mellett. Az első pohárköszöntőt Alexander Imre alispán tartotta, majd Mezey Lajos ügyvéd, Papp Károly főbíró, Kuna P. András nemzetgyűlési képviselő beszélt.

Az építkezésről, az átadási ünnepségről, a híd műszaki adatairól a Kunszentmártoni Híradó 1925. szeptember 13-i, szombati száma részletes beszámolókat közölt.

A híd 1944-október 8-ig szolgálta a térség közúti forgalmát. Ekkor a visszavonuló németek felrobbantották. A helyreállított hídnak nem használt, hogy 1956 őszén a magyar forradalom leverésére indult szovjet tankok nem ügyeltek a híd teherbíró képességére. A hídláb a Túláton megsüllyedt. Kiváltására 1970-ben épült új híd. A régi híd azonban máig jól szolgálja a településen belüli közlekedés a város és Betekincs között.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

A régi híd a ikonikus építménye Kunszentmártonnak. Máig képeslapok kedvelt témája, de gyakran megfestették az alkotótábor művészei is.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

A híd építése

A híd építése

A híd felavatása 1925.

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

A régi képek közlése nem kíván hozzájárulást.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„A kunszentmártoni régi híd”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025. 11.

Név: GULYÁS GYÖRGY

Cím elérhetősége: 5440 KUNSZENTMÁRTON HESEFŐK KABOS
UTCA 18.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„A kunszentmártoni régi híd”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név: Balázs Norbert

Cím elérhetősége: 5440, Kunszentmárton, Congradi út 32

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„A kunszentmártoni régi híd”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név: *Monika Lőrincz*

Cím elérhetősége: *5440 Kunszentmárton*
Vörösmarty u. 18.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„A kunszentmártoni régi híd”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025. 11. 13.

Név: Rózsa Patrícia

Cím elérhetősége: 5440 Kunszentmárton,
Demeter István utca 40.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„A kunszentmártoni régi híd”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név:

Jany László

Cím elérhetősége:

Kunszentmárton, Széchenyi u. 11/A

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„A kunszentmártoni régi híd”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név: *Mohácsi Bernadett*

Cím elérhetősége:

5460 Kunszentmárton, Bartók B. u. 10.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„A kunszentmártoni régi híd”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név: Gulácsi Ferenc

Cím elérhetősége: Kertm. Gulács Gyula utca 21.